

24. neděle v mezidobí rok C – svátek Povýšení svatého Kříže (2025)

1. čtení – Nm 21,4b-9

Každý uštnutý, když se na měděného hada podívá, zůstane naživu.

Čtení ze čtvrté knihy Mojžíšovy.

Hebreové tálali směrem k Rákosovému moři a lid už omrzelo být stále na cestě. Lidé mluvili proti Bohu i Mojžíšovi: „Proč jste nás vyvedli z Egypta? Abychom umřeli tady na poušti? Není chléb ani voda. Už máme dost té hladové stravy.“ Hospodin poslal proto na lid jedovaté hady, jejichž uštnutí způsobilo smrt mnoha lidí z Izraele. Lidé přišli k Mojžíšovi a řekli: „Hřešili jsme, když jsme mluvili proti Hospodinu a proti tobě; modli se k Hospodinu, aby od nás odstranil hady.“ A Mojžíš se modlil za lid. Hospodin řekl Mojžíšovi: „Udělej si hada a vztyč ho na kůl; každý uštnutý, když se na něj podívá, zůstane naživu.“ Mojžíš zhotoval měděného hada, vztyčil ho na kůl, a když had někoho uškl a ten pohlédl na měděného hada, zůstal naživu.

Mezizpěv – Žl 78 (77), 1-2.34-35.36-37.38

Nezapomínejte na Boží skutky!

Slyš, můj lide, mé naučení,
nastav uši slovům mých úst!
Otevřu k průpovědi svá ústa,
vyložím tajemné události z pradávných dob.

Když Hospodin hubil Izraele, hledali ho,
obraceli se a sháněli se po Bohu.
Vzpomínali si, že Bůh je jim skálou,
že Nejvyšší, Bůh, je jim zachráncem.

Lísali se k němu ústy,
ale svým jazykem mu lhali,
neboť jejich srdce nebylo k němu upřímné
a nebyli věrni jeho smlouvě.

On však milostivě odpouštěl vinu a nehubil je,
často potlačoval svůj hněv
a nedal zcela vzplát své nevoli.

2. čtení – Flp 2,6-11

Ponížil se, proto ho také Bůh povýšil.

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipanům.

Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.

Zpěv před evangeliem

Aleluja. Klaníme se ti, Kriste, a velebíme tě, nebot' svým křížem jsi vykoupil svět. Aleluja.

Evangelium – Jan 3,13-17

Syn člověka musí být vyslyšen.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl Nikodémovi: „Nikdo nevystoupil do nebe kromě toho, který sestoupil z nebe, totiž Syn člověka. Jako Mojžíš vyvýšil na poušti hada, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo věří, měl skrze něho život věčný. Nebot' tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozenceho Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Bůh přece neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něho spasen.“

Homilie

Drazí v Kristu,

kdyby kříž mohl mluvit, vyprávěl by nám příběh spásy. Byl to on, kdo se v nejdramatičtějším okamžiku dějin dotkl těla Spasitele — nasákl jeho krví, slyšel jeho poslední výdechy, cítil tep jeho srdce i napětí svalů. Kříž je tedy svědkem toho, co je nejhlubší, nejbolestnější a zároveň nejzáchrannější v lidských dějinách. Stojí za to, abychom v tichu rozjímali jeho poselství.

Žijeme ve světě zalévaném světlem, ale také často s přivřenýma očima. Všimneme si velkých, zdobných křížů na náměstích i malých, opotřebovaných křížků u cesty. Vidíme kříže na hrudi i dřevěné kříže u silnice, některé majestátní, jiné shnilé. Ale jsou i „živé“ kříže — ty, které neseme v srdci, v rodině, v práci: bolesti, samota, nemoc, zklamání, ztracené naděje, zrazené lásky. Tyto kříže jsou nejtěžší, protože nejsou mrtvým dřevem — jsou to rány, které pulsují s naším životem.

Často se jich chceme zbavit. Odhodíme je, opustíme je, protože se zdá pohodlnější žít bez nich. A přece, kdo by žil bez kříže, žije v nejistotě. Kříž nám připomíná křehkost našeho bytí i konečnost života; a kdo se svého kříže zříká, zříká se i cesty, kterou nám Pán ukázal. Ježíš říká: kdo nenese svůj kříž, není mne hoden. Neříká to proto, aby nás zdeptal, ale aby nám ukázal směr: kříž není pouhá trestná dávka, nýbrž cesta ke společnosti s Kristem.

Co s bolestí? Co s ranami, které nás ničí? Někdy se stane, že jsme sami křížem — pro sebe i pro druhé — tvrdými slovy, netrpělivostí, závistí. A přesto, právě ten nejosobnější, nejbolestnější kříž může být tím nejcennějším listem v knize našeho života. Golgota se v každém z nás odvíjí jinak; a přece — jak říká Písma — On se v našich ranách poznává. V ránách zraněných, zahanbených, osamělých uvidíme Krista ukřížovaného. A to, co je pro nás nejtěžší, může být tím, co nás nejvíce s Ním spojuje.

Nebud'me lhostejní k noci utrpení. Když nás zasáhnou neúspěchy, zklamání, když nám slabne naděje a chuť do života, když povstávají myšlenky vzdát se — to je Golgotská noc. Satan se raduje, když nás vidí ležet poražené; raduje se, když naše srdce ztvrdne v hořkosti. Proto musíme v takových chvílích vzpomenout: Ježíš padl také, ale nezůstal ležet. Vstal a vydal se na cestu k Otcí.

Kříž přijmout neznamená pasivně snášet zlo; znamená stát před bolestí s otevřeným srdcem a důvěrou, že Bůh ji proměňuje. Ten, kdo umí nést svůj kříž, neztrácí lidskou tvář — naopak, jeho duše jakoby prokoukne a rozkvete. Utrpení,

které je přijato, se stává místem, kde se rodí soucit, kde rostou odvaha a moudrost, kde se člověk učí milovat jinak.

Co tedy dělat, když padneme? Ležet — ano, ale ne dlouho. Nechat se proměnit tím, co nás srazilo, ale nezapustit kořeny v hořkosti. Zvažme, co nás dovedlo k pádu; pokorně si přiznejme chyby; nevymlouvezme se; nenechme se pohltit sebeobranou či zatrpklostí. A pak vstaňme. Vstaňme s vírou, že i naše porážka může být přechodem k vítězství.

Bratři a sestry, kříž nám nebere hodnotu života; kříž dává hloubku. Když přistoupíme k němu srdcem, zjistíme, že naše nejbolestnější kapitoly nejsou kapitoly ztracené, ale psané pro věčnost. Golgota nás učí, že láska prochází utrpením a skrze něj se stává obnovující silou.

Modleme se proto dnes: dej, Pane, abychom svůj kříž nesli s trpělivostí, aby naše bolesti nepřetvořily naše srdce v kamen, ale otevřely je k soucitu; dej, at' v naší slabosti poznáváme Tvoji sílu; a dej, at' nikdy nezapomeneme, že Ty jsi s námi na každém kroku na naší cestě k Otcí.

At' nás požehná Bůh Otec, ukřižovaný a vzkříšený Kristus a Duch svatý — nyní i vždycky a na věky. Amen.